

УДК 336.71

Юлія Галицька, доцент кафедри банківської справи Тернопільського національного економічного університету, кандидат економічних наук

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУТІ ТА ЗАВДАНЬ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКУ

Розглядаються підходи до визначення суті понять "ресурсна база" і "банківські ресурси" та їх розмежування. Пропонується авторський погляд на визначення і склад ресурсної бази банківських установ. Також визначається перелік завдань, які покладаються на ресурсну базу банків на макро- та мікроекономічному рівні.

Ключові слова: ресурси, ресурсна база, банк, депозит, власний капітал.

Стимулювати економіку країни, зробити її повноцінно функціуючою, забезпечити стаке зростання — це завдання, виконання яких неможливе без ефективної банківської системи. Провідна роль банківської системи у стимулюванні економіки країни обумовлюється виконанням особливої функції банків — функції провідних фінансових посередників, що забезпечують переміщення грошових ресурсів між різними економічними агентами для забезпечення їхніх потреб у позичкових коштах, що є необхідною умовою розширеного відтворення. Це, у свою чергу, вимагає від банків нарощування обсягів, оптимізації структури та вдосконалення роботи з мобілізації банківських ресурсів.

Необхідність оптимізації та вдосконалення процесу формування банківських ресурсів в умовах ринкових перетворень економіки зумовили появу значної кількості праць вітчизняних і зарубіжних авторів, присвячених дослідженню цієї проблеми та пошуку шляхів її вирішення.

Вивченню теоретичних та практичних аспектів формування банківських ресурсів багато уваги приділено у працях таких учених, як Н.Г. Антонов, І.Т. Балабанов, Ю.А. Бабишева, О.Д. Василик, О.В. Васюренко, А.П. Вожжов, С.П. Вожжов, А.С. Гальчинський, Дж.Е. Доллан, О.В. Дзюблук, Є.Ф. Жуков, О.Д. Заруба, Г.Т. Карчева, В.І. Колесников, Л.П. Кролівецька, Т. Кох, О.І. Лаврушин, П.В. Матвієнко, А.М. Мороз, В.І. Міщенко, Г.С. Панова, Л.О. Примостка, О.І. Пилипченко, М.Ф. Пуховкіна,

К.Є. Раєвський, П.С. Роуз, М.І. Савлук, Дж.Ф. Сінкі, А. Сміт, В.М. Усо-скін, М. Фрідман, Дж.Р. Хікс, Й. Шумпетер та ін.

Відзначаючи значущість проведених наукових досліджень слід вказати, що автори цих праць розглядають окремі аспекти багатогранної проблеми, пов'язаної із вивченням сутності, передумов та особливостей механізму формування ресурсів банків, а також із регулюванням банківського капіталу. Однак досі залишається невизначеною відмінність між поняттями “банківські ресурси” та “ресурсна база”, не сформульовано єдиного загальноприйнятого тлумачення цього поняття та не зроблено чіткого розмежування. Саме тому ця проблема потребує додаткового дослідження, враховуючи стрімкий розвиток банківського бізнесу та новітні реалії української економіки у процесі реалізації ринкових перетворень.

На нашу думку, необхідно з'ясувати значення поняття “ресурсна база” та визначити, що саме можна віднести до її складових.

Автори окремих досліджень вводять термін “ресурсна база”, та його тлумачення зводиться до ототожнення з банківськими ресурсами. Термін “ресурсна база” прирівнюють до коштів, залучених до різного роду пасивів¹. Інше визначення ресурсної бази зводиться до частини грошового ринку. “Ресурсна база — це сукупність виведених з обігу коштів господарських суб'єктів і грошових доходів населення, що мобілізує банк на умовах виникнення зобов'язань власності й боргу для подальшого розміщення серед юридичних та фізичних осіб, яким необхідні банківські ресурси з метою одержання прибутку”².

Російські вчені дотримуються дещо іншої думки; зокрема В.В. Кисел'єв зазначив, що “ресурсна база комерційного банку — це той сукупний капітал, який створюється в результаті проведення банком політики збільшення власного капіталу та залучених коштів і використовується для здійснення активних операцій з метою реалізації суспільних і власних інтересів”³. На думку М.Д. Алексеєнка, термін “банківські ресурси” характеризує кошти, що вже фактично перебувають у розпорядженні банків, а термін “ресурсна база” найпридатніший для розроблення стратегічних засад формування банківських ресурсів. У монографії “Капітал банку: питання теорії і практики” автор зазначає: “...ідеться передусім про те, що термін “ресурсна база” характеризує можливість залучення банками з грошового ринку коштів, які вже задіяні або ще не задіяні в банківському і грошовому обороті, що створює засади розширення банківської діяльності...”⁴.

На нашу думку, наведені визначення не дають чіткого вичерпного розуміння сутності ресурсної бази, оскільки або цілком ототожнюють ресурсну базу з банківськими ресурсами, або погляд на ресурсну базу є надзвичайно широким та розмитим. Зокрема, вважаємо недоречним ототожнювати ресурсну базу із сектором економіки, де врівноважуються

¹ Дзюблук О.В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового формування економіки / О.В. Дзюблук. — К.: Поліграфкнига, 2000. — С. 350.

² Мартинюк Ж. Ресурсна база комерційних банків / Ж. Мартинюк // *Фінанси України*. — 1998. — № 11. — С. 112.

³ Кисел'єв В.В. Управление банковским капиталом (теория и практика) / В.В. Кисел'єв. — М.: Экономика, 1997. — С. 99.

⁴ Алексеєнко М.Д. Капітал банку: питання теорії і практики / М.Д. Алексеєнко. — К.: КНЕУ, 2002. — 276 с.

попит і пропозиція на гроші, тобто з інституційним поняттям — частиною грошового ринку. Також неповним є уявлення суб'єктів господарювання, які беруть участь у розміщенні й залученні своїх коштів на грошовому ринку. Йдеться про фізичних та юридичних осіб, хоча держава також є повноцінним учасником грошового ринку.

Якщо звернутися до лінгвістичного значення слова “база”, то з'ясуємо, що база — це місце для зберігання, сховище. Залежно від сфери діяльності слово набуває різного значення, наприклад, у військовій справі базою називають місце постійної або тимчасової дислокації підрозділів і частин, а в сфері архітектури — це основа, нижня частина колони, пілястри. Щодо сфери банківської діяльності, то, на нашу думку, “ресурсну базу банку” слід розглядати як частину банківських ресурсів, мобілізованих на фінансовому ринку, що перебувають у володінні та розпорядженні банку на визначений момент і здатні створити умови й забезпечити можливості банку щодо прибуткової діяльності, подальшої акумуляції коштів та підтримання банківської ліквідності. Із урахуванням цього твердження необхідно, на нашу думку, визначити, що конкретно можна віднести до складових ресурсної бази.

З наведених визначень банківських ресурсів видно, що до них належить уся сукупність залучених банком коштів у різних формах, яку використовують для отримання прибутку. Однак слід зазначити, що не всі ресурси можуть бути використані для здійснення банківських операцій і надання послуг, оскільки за рахунок таких коштів створюють резервний та інші фонди; на вимогу центрального банку формують обов'язкові резерви; спеціальні резерви на відшкодування можливих збитків від активних операцій. Такі ресурси можна вважати потенційними ресурсами, але вони не дають прибутку, хоч і перебувають у розпорядженні банку і, на наш погляд, є основою для створення сприятливих умов для подальшої ефективної роботи банку, тобто можуть бути віднесені до поняття ресурсної бази.

Першою, основною складовою ресурсної бази банку є, на нашу думку, власні ресурси банку, або власний капітал. Власний капітал має надзвичайно важливе значення для забезпечення фінансової стійкості, міцності й надійності банку. Його власні кошти у вигляді акціонерного або пайового капіталу формують статутний фонд банку, значення якого на початковому етапі створення банківської установи є визначальним. Варто зазначити, що за розмірами власні ресурси банку становлять незначну частину банківських ресурсів, однак формування таких ресурсів є необхідною умовою майбутньої діяльності установи. Така специфіка формування ресурсів пов'язана з тим, що банки виконують роль фінансових посередників на ринку та мобілізують тимчасово вільні грошові кошти з подальшим їх розміщенням. Одночасно з цим банки забезпечують збереження й ефективно управління залученими коштами своїх клієнтів, надають їм можливість одержати дохід від вкладених коштів. Власний капітал банку є основою залучення вільних коштів суб'єктів ринку, оскільки створює певний запас міцності банківської установи та, відповідно, знижує ризики при проведенні банківських операцій. Саме тут проявляється захисна функція власного капіталу. Потребу у власних коштах знижує також те, що банки мають більше можливостей для мобілізації грошових ресурсів на фінансовому ринку, ніж підприємства інших галу-

зей, а також те, що кошти розміщують у високоліквідні активи. Тільки сформувавши власну частину ресурсів у необхідних розмірах, банк може розпочати свою діяльність. Не менш важливу роль відіграє власний капітал банку й у процесі забезпечення його ефективної діяльності в наступних періодах. Роль власного капіталу в діяльності банківської установи сповна розкривається через виконання ним своїх функцій. Різні погляди щодо визначення функцій власного капіталу банку висловлені як у вітчизняній, так і в зарубіжній економічній літературі. Так, російський економіст А.М. Косой виділив дві функції капіталу: оборотну та резервну. Суть оборотної функції власного капіталу банку полягає в авансуванні у банківський оборот активів, визначених із урахуванням ризику. Крім того, за рахунок власного капіталу комерційний банк формує резерви для відшкодування невинуватеного ризику активних операцій, у чому і проявляється суть резервної функції власного капіталу банку⁵. Інші російські вчені вважають, що головною функцією власного капіталу банку є “забезпечення зобов’язань банку перед його вкладниками”⁶. На думку В.М. Усоскіна, власний капітал банку виконує дві важливі функції: фінансування діяльності та гарантійно-захисну функцію. Також цей учений зазначає, що “власний капітал є “кінцевою лінією оборони”, виконуючи роль страхового фонду для покриття непередбачених витрат і збитків”⁷.

Досліджував функції власного капіталу та зробив значний внесок у їх визначення американський вчений Т.У. Кох. На його думку, функцією власного капіталу є “зниження ризику, і забезпечення її виконання здійснюється трьома способами: поглинанням збитків і збереженням платоспроможності; забезпеченням банкам доступу до фінансових ринків, що захищає їх від проблем ліквідності; обмеженням зростання банківських операцій за рахунок збільшення банками капіталу для підтримки розширення активів”⁸. Визначив функції власного капіталу і П. Роуз: “Капітал слугує “грошима на чорний день” для захисту від банкрутства; капітал забезпечує банк коштами, необхідними для його створення, організації та функціонування; капітал підтримує довіру клієнтів до банку; капітал забезпечує кошти для розроблення нових послуг, програм тощо; капітал слугує регулятором зростання банку”⁹. Аналогічно трактують функції власного капіталу й вітчизняні економісти¹⁰. Загалом слід зазначити, що в сучасних наукових дослідженнях, і зарубіжних, і вітчизняних, поширена думка про те, що власний капітал банку виконує загалом три базові функції: захисну, оперативну та регульову. Зокрема, такої думки дотримуються авторські колективи підручників “Банківські операції” за редакцією професора А.М. Мороза та “Банковское дело” за редакцією професора О.І. Лаврушина¹¹. Ми погоджуємося з таким погля-

⁵ Косой А.М. Капитал коммерческого банка / А.М. Косой // Деньги и кредит. — 1993. — № 9. — С. 37.

⁶ Банковское дело : учебник / под ред. проф. В.И. Колесникова, проф. Л.П. Кроливецкой. — 4-е изд., перераб. и доп. — М. : Финансы и статистика, 1998. — С. 136.

⁷ Усоскин В.М. Современный коммерческий банк: управление и операции / В.М. Усоскин. — М. : Вазар-Ферро, 1994. — С. 93.

⁸ Кох Т.У. Управление банком : пер. с англ. : в 5 кн. / Кох Т.У. — Кн. 1. — Уфа : Спектр, 1993. — С. 90.

⁹ Роуз П.С. Банковский менеджмент : [пер. со 2-го англ. изд.] / Питер С. Роуз. — М. : Дело, 1995. — С. 445.

¹⁰ Довгань Ж.М. Банківський капітал: суть і значення / Ж.М. Довгань // Вісник НБУ. — 1998. — № 7. — С. 18—20.

¹¹ Банківські операції : підручник / за ред. проф. А.М. Мороза. — К. : КНЕУ, 2000. — 384 с.; Банковское дело / под ред. О.И. Лаврушина. — 8-е изд., стер. — М. : Кнорус, 2009. — 768 с.

дом на функції, які виконує власний капітал банку. Розглянемо детальніше особливості прояву функцій власного капіталу.

Як ми вже зазначали, основна частина банківських ресурсів формується за рахунок вкладників банку, тому банківська установа має гарантувати захист коштів своїх вкладників, навіть у випадку виникнення труднощів у діяльності й загрози банкрутства. Банк має зберігати платоспроможність шляхом створення спеціального резерву активів, що забезпечить йому можливість покривати витрати, пов'язані з активними операціями, і власні витрати у разі виникнення непередбачуваних ситуацій. Збитки покривають зазвичай за рахунок банківських доходів, однак у разі гострої потреби на такі цілі може бути спрямований власний капітал банківської установи. Якщо банківська установа достатньо забезпечена власними ресурсами та сформованими в достатньому розмірі резервами, то вона, на відміну від підприємств інших галузей економіки, може залишатися платоспроможною і за наявності збитків. Для покриття витрат поточної діяльності та збитків банк може використати тільки власні кошти, оскільки залучені ресурси є його зобов'язаннями перед вкладниками і кредиторами, а відтак неприпустиме використання їх на такі потреби. Водночас, імовірність втрати власного капіталу банку спонукає акціонерів та керівників установи до раціонального управління діяльністю банківської установи.

Потреба у виконанні власним капіталом захисної функції залежить від кількох факторів та конкретної економічної ситуації. Такими факторами можуть бути: темпи інфляції, обсяги грошової маси в країні, рівень розвитку страхування і гарантування депозитних вкладів, стабільність законодавчої бази щодо визначення основних нормативів банківської діяльності, а також внутрішня політика банку щодо забезпечення своєї ліквідності та фінансової стійкості¹². Так, за недостатнього гарантування і страхування банківських вкладів вимоги до виконання власним капіталом захисної функції зростають, і навпаки, зі зростанням рівня гарантування вкладів вимоги до захисної функції власного капіталу будуть знижуватися. Необхідність нарощення власних ресурсів банку виникає у разі підвищення центральним банком нормативів достатності власного капіталу.

Не менш важливою є, на нашу думку, оперативна функція власного капіталу банку, хоча її в сучасній економічній літературі називають зазвичай другорядною. Суть цієї функції полягає в тому, що власний капітал є джерелом вкладень у матеріальні та нематеріальні активи, розвиток банку. На початковому етапі створення банку власні кошти відіграють важливу роль, забезпечуючи першочергові витрати, без яких банк не може розпочати роботу. Не зменшується роль власних коштів і в подальшій діяльності банківської установи, оскільки розширення обсягів діяльності потребує оновлення матеріально-технічної бази — підвищення рівня оснащення новітньою комп'ютерною технікою, сучасними засобами зв'язку, обладнанням, транспортом, приміщеннями тощо. Потребують розширення мережа філій, канали внутрішньобанківського зв'язку; необхідні вкладення в людські ресурси банку.

¹² Дзюблюк О.В. *Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового реформування економіки* / О.В. Дзюблюк. — К.: Поліграфкнига, 2000. — 512 с.

Успішне функціонування банківської установи багато в чому залежить від наявності кваліфікованого персоналу, а тому важливого значення набуває формування кадрового резерву, створення системи підвищення кваліфікації банківського персоналу, стимулювання кар'єрного зростання, формування та підтримання корпоративного духу, традицій внутрішньобанківської культури, професійної етики; сприятливий психологічний клімат у колективі. Постійних вкладень потребує й розвиток нематеріальних ресурсів, таких як розроблення нових банківських послуг, якість банківського менеджменту, формування та підтримання іміджу банківської установи тощо. Все це не можливе без нарощення власних банківських ресурсів і, на нашу думку, виводить оперативну функцію власного капіталу банку в один ряд із захисною.

Наглядово-регулювальні органи держави встановлюють економічні нормативи банківської діяльності, призначенням яких є застереження банківських установ від надмірних ризиків. Основою розрахунків таких показників слугує власний капітал банку, розмір якого залежить від масштабів і специфіки діяльності банківської установи. Для підтримання нормативів на належному рівні банківським установам необхідно дотримуватися мінімального розміру регулятивного капіталу, нормативів адекватності регулятивного капіталу та основного капіталу. Встановлення регулятором відповідних економічних нормативів дає змогу контролювати та регулювати банківські операції — як активні, так і пасивні. Результатом такого контролю є підтримання стабільності, надійності, ліквідності окремих банківських установ і банківської системи в цілому. Власний капітал банку, виконуючи регулювальну функцію, має відповідати вимогам органів регулювання щодо достатності його величини й адекватності банківським ризикам.

Підсумовуючи розглянуті функції власного капіталу банку, зазначимо, що власний капітал є базовим елементом усіх банківських ресурсів, оскільки формує фінансові можливості створення банку та подальшої його діяльності, забезпечує платоспроможність банківської установи, гарантує, в разі необхідності, покриття негативних наслідків, а також сприяє підвищенню довіри клієнтів до банку.

До ресурсної бази також має увійти, на нашу думку, та частина залучених ресурсів, яку спрямовують на формування обов'язкових резервів, що їх створюють банки відповідно до законодавства нашої країни, а також ті кошти, що банк розміщує на кореспондентських рахунках центрального банку та інших банківських установ. Обов'язкові резерви на макроекономічному рівні покликані забезпечувати ефективне регулювання грошово-кредитного ринку й обсягів грошової маси, а на мікроекономічному, тобто на рівні банківської установи, — запобігати втраті відповідної ліквідності й надавати банкові можливості для виконання невідкладних зобов'язань щодо здійснення своєчасних розрахунків за дорученнями юридичних та фізичних осіб. Банки зобов'язані виконувати резервні вимоги центрального банку з моменту отримання ліцензії на право банківської діяльності. Всі ресурси, що їх залучили банки (усі кошти юридичних та фізичних осіб) як у національній, так і в іноземній валюті, підлягають обов'язковому резервуванню. Норму обов'язкових резервів встановлює центральний банк відповідно до суми залучених коштів, незалежно від джерел і термінів залучення вкладів та депозитів,

яку розраховують з урахуванням ситуації на грошово-кредитному ринку. Обов'язкові резерви гарантують комерційним банкам забезпечення своєчасних платежів за вимогами клієнтів, а відтак створюють умови для ефективного виконання функції фінансового посередництва. Отже, до ресурсної бази банку ми відносимо власний капітал банку і частину залучених ресурсів, яку скеровують на формування обов'язкових резервів, а також кошти банку, що їх спрямовують на кореспондентські рахунки.

Розвиток вітчизняної економіки, її стабільне зростання значною мірою залежить від обсягів сформованих банківських ресурсів, оскільки саме вони є основою для підвищення інвестиційної активності в країні, подолання економічної кризи, а також інтеграції банківської системи у світове господарство. Своєю чергою розвиток банківської системи ґрунтується на дотриманні всіх законодавчих та нормативних вимог до її функціонування. З огляду на це вважаємо за необхідне виділити у складі банківських ресурсів так звану ресурсну базу, оскільки саме вона забезпечує дотримання банківською установою всіх необхідних економічних нормативів діяльності, сприяє досягненню банком достатнього рівня залучення ресурсів, є основою його фінансової стійкості та базою для подальшого розширення діяльності банківської установи.

На нашу думку, роль ресурсної бази в діяльності банку є визначальною. Насамперед, саме ресурсна база дає банку можливість існувати взагалі, оскільки ліцензію на банківську діяльність видає центральний банк тільки при достатності власного капіталу. По-друге, здійснення широкого кола банківських операцій, у тому числі із формування залучених і позичених ресурсів, прямо залежить від розміру власного капіталу банку. Чим більший власний капітал банку, тим більше операцій із залучення ресурсів він може проводити, а, як відомо, від обсягу і структури ресурсів залежать масштаби та види активних операцій, що своєю чергою визначає обсяг доходів і прибутків банківської установи. Зростання ресурсної бази сприяє й розвитку комерційних банків у цілому. Виникнення нових послуг, підвищення якості банківського обслуговування, рівня банківського менеджменту й застосування маркетингових прийомів при здійсненні пасивних операцій допомагає зміцненню фінансового становища окремих банків і банківської системи загалом.

Формування і підтримання належних обсягів ресурсної бази сприяє посиленню ролі банків як учасників розрахунків в економіці. Підвищенню рівня контрольованості та зміцненню довіри учасників розрахунків один до одного сприяє використання банками коштів на кореспондентському рахунку, а також паралельне використання різноманітних видів рахунків. Також відбувається збільшення частки безготівкових розрахунків та залучення до їх використання якнайбільшої кількості суб'єктів економіки, що, безперечно, приводить до оптимізації структури грошового обігу.

Відтак розвиток ресурсної бази у складі ресурсів банків створює важливі передумови для розвитку як окремих банківських установ, так і для забезпечення стабільності банківської системи й економіки країни в цілому. У зв'язку з цим доцільно, на нашу думку, з'ясувати завдання, що їх виконує ресурсна база на макроекономічному та мікроекономічному рівнях.

На макроекономічному рівні можна виділити такі завдання:

1. Створення суб'єктам ринку умов для прибуткового розміщення коштів. Основою діяльності будь-якого банку є, як відомо, банківські ресурси, оскільки процеси формування ресурсів і надання позик тісно взаємопов'язані, тому ресурсна база банку є вихідним та вирішальним аспектом для формування ресурсів і планування стратегічних напрямів здійснення активних операцій. Від обсягу коштів, залучених у різні пасиви, залежить можливість банківської установи брати участь в активних операціях, а відтак, отримувати прибутки. Своєю чергою, прибуткова банківська діяльність дає змогу в повному обсязі виконувати свої зобов'язання перед вкладниками з виплатою відсотків.

2. Підтримання ліквідності й забезпечення фінансової стійкості банківської системи. Ризик ліквідності полягає у збитках (втраті частини капіталу) внаслідок нездатності чи неможливості банківської установи вчасно, без витрат залучити додаткові фінансові ресурси чи реалізувати наявні активи для виконання взятих на себе зобов'язань перед клієнтами. Формування банками надійної ресурсної бази розширює можливості мобілізації ресурсів на фінансовому ринку, а також відкриває простір для залучення ресурсів на міжбанківському ринку, що дає змогу банку оперативніше регулювати свою ліквідність. Зростання ресурсної бази сприяє й забезпеченню фінансової стійкості банку, оскільки формування непотрібних за обсягом і структурою ресурсів — необхідна умова отримання банківського прибутку. Рівень ліквідності та прибутковості має важливе значення для забезпечення фінансової стійкості окремої банківської установи, а відтак є важливою складовою ліквідності та фінансової стійкості банківської системи загалом.

3. Підвищення довіри до економіки, фінансової та банківської системи країни з боку світової економіки.

Ринкові перетворення в економіці України створюють нові можливості та зумовлюють необхідність становлення вітчизняної банківської системи як активного суб'єкта міжнародної банківської діяльності з метою інтеграції у світовий фінансовий простір. Виконання ресурсною базою попередніх двох макроекономічних завдань зумовлює реалізацію третього — підвищення довіри до економіки, фінансової і банківської системи з боку світової економіки, що особливо актуалізується в умовах глобалізації економічних процесів.

На мікроекономічному рівні ресурсна база банку виконує такі завдання:

1. Забезпечення фінансової основи діяльності банку як посередника фінансового ринку.

2. Формування вихідних засад для перерозподілу коштів в інтересах забезпечення розширеного відтворення.

3. Сприяння підвищенню капіталізації банків та виконанню вимог контролюючих органів.

4. Зміцнення довіри до банківської установи, підтримання позитивного іміджу.

5. Фінансування діяльності банку на стадії створення та у разі виникнення фінансових ускладнень у подальшій діяльності.

6. Створення передумов для проведення розрахунків в економіці. Виконання цього завдання дає змогу поліпшити стан грошового обігу, а

суб'єктам економіки — використовувати зручні та вигідні для них форми розрахунків.

Запропонований перелік завдань, що тісно пов'язані між собою, демонструє різні прояви значення й ролі ресурсної бази банків. Виконання завдань на макроекономічному рівні сприяє формуванню засад стабільного розвитку банківської системи країни та економіки в цілому, а також створює передумови для реалізації завдань ресурсної бази банків на мікрорівні.

Список використаної літератури:

1. Алексеев М.Д. Капитал банка: вопросы теории и практики / М.Д. Алексеев. — К. : КНЕУ, 2002. — 276 с.
2. Банківські операції : підручник / за ред. проф. А.М. Мороза. — К. : КНЕУ, 2000. — 384 с.
3. Банковское дело : учебник / под ред. проф. В.И. Колесникова, проф. Л.П. Кроливецкой. — 4-е изд., перераб. и доп. — М. : Финансы и статистика, 1998. — 464 с.
4. Дзюблюк О.В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового реформування економіки / О.В. Дзюблюк. — К. : Поліграфкнига, 2000. — 512 с.
5. Довгань Ж.М. Банківський капітал: суть і значення / Ж.М. Довгань // Вісник НБУ. — 1998. — № 7. — С. 18—20.
6. Киселёв В.В. Управление банковским капиталом (теория и практика) / В.В. Киселёв. — М. : Экономика, 1997. — 256 с.
7. Косой А.М. Капитал коммерческого банка / А.М. Косой // Деньги и кредит. — 1993. — № 9. — С. 33—44.
8. Кох Т.У. Управление банком : пер. з англ. : в 5 кн. / Кох Т.У. — Кн. 1. — Уфа : Спектр, 1993. — 132 с.
9. Мартинюк Ж. Ресурсна база комерційних банків / Ж. Мартинюк // Фінанси України. — 1998. — № 11. — С. 112—114.
10. Роуз П.С. Банковский менеджмент : [пер. со 2-го англ. изд.] / Питер С. Роуз. — М. : Дело, 1995. — 768 с.
11. Усоскин В.М. Современный коммерческий банк: управление и операции / В.М. Усоскин. — М. : Вазар-Ферро, 1994. — 320 с.

Надійшла до редакції 28.05.2012

Yuliya Galtseis'ka. Theoretical Aspects of Investigating the Essence and the Tasks of the Bank's Resource Base

The approaches to determining the essence of the notions "resource base" and "bank's resources" and their differentiation are being considered. The author's view of determination and composition of the resource base of banking institutions are being proposed. The list of the tasks which are placed on the banks' resource base at the macro- and microeconomic levels is being determined.